

Montserrat Carulla: «Vaig néixer en una llar sense cap llibre»

L'actriu va arribar al món el 19 de setembre de 1930, fa 85 anys

Montserrat Carulla recita «La campana de Sant Horonat», de Josep Maria de Sagarra:
V?deo: <https://www.youtube.com/watch?v=KJB1zcMFyrY>

1. «Sóc independentista des dels divuit anys, quan vaig ser conscient per primera vegada que se'ns prohibia la nostra llengua i la nostra cultura. Ho vaig trobar una barbaritat. Jo havia viscut submergida en la bombolla de la postguerra, en què tot era en castellà i et deien "calla i no preguntis", fins que vaig dir s'ha acabat, vull parlar la meua llengua.»
2. «No tinc res ni contra el poble castellà ni contra l'idioma castellà ni contra la cultura castellana. Em semblen un gran poble, un gran idioma i una gran cultura. Però això no vol dir que jo hagi de renunciar a la meua essència.»
3. «El meu gran somni és que siguem un país lliure, una nació lliure i un estat lliure. A la nevera tinc una ampolla de cava que obriré el dia que celebrem la independència de Catalunya. L'he haguda d'anar canviant, l'ampolla.»
4. «Si es fa un referèndum i surt que no, segur que sortirà que sí la propera vegada, perquè la gent que encara avui està a favor de "la unidad de España" veurà que no tirem endavant. N'hi ha que es pensen que volem posar fronteres, i no és així: jo aniré a Madrid sempre que vulgui, i respectaré els espanyols tant com ells ens respectaran a nosaltres, segurament. El poble català viu una eterna lluita contra el feixisme, això és la llibertat contra el feixisme.»
5. «Als catalans, la foscor del franquisme ens ha fet una mica covards. A sobre, els catalans sempre hem sigut pactistes, sempre ens ha agradat arribar a acords sense violència. I els altres no en són tant, de pactistes. Els Borbons no ens van demanar permís per adherir Catalunya a Espanya: van entrar per la força, i com que nosaltres no teníem ni exèrcit... Catalunya no és dins d'Espanya per decisió del poble català, sinó perquè ens van prendre tots els drets en una guerra al segle XVIII, ens els van arrabassar.»
6. «Durant la guerra el meu pare, destinat a aviació, ens enviava una bossa amb menjar cada setmana o cada quinze dies. Però durant la postguerra sí que vam passar gana. Jo, que no sóc gens menjadora, en vaig passar molta. Arribava de l'escola amb una gana horrorosa i algú se m'havia menjat un tros del panet de racionament que em guardava per berenar. No vaig saber mai si era la mare o l'àvia, la que es menjava el meu tros de pa.»
7. «A la meua vida sempre hi ha hagut algun moment que s'ha trencat algun pont i que he hagut de refer-me jo mateixa per seguir endavant, i me n'he anat sortint. Les coses no són fàcils per a la gent que no té res, però sovint també són difícils per a la gent que té molt. No sé com poden pair bé un bon menjar quan saben que a la cantonada de casa seva hi ha una dona asseguda a terra demanant caritat.»
8. «Vaig néixer en una llar sense cap llibre. A taula sempre preguntava per què, i el pare em responia: "Calla i menja". Com que preguntava i no em contestaven, vaig trobar moltes respostes en els llibres. Agafava llibres de la llibreria, me'ls enduia a casa, els copiava i els tornava. També vaig començar a comprar llibres a terminis. Vaig descobrir l'Stefan Zweig i me'l vaig llegir tot. I sempre més he llegit molt.»

9. «Amb els anys guanyem intuïció i coneixements, però l'experiència no existeix, no serveix de res. No hi ha cap aspecte de la teva vida que es repeteixi de forma idèntica. No pots suposar que si fas una cosa te'n passarà una altra que ja havies experimentat abans perquè tot canvia, el moment sempre és diferent.»

10. «Sovint no recordo que tinc més de 80 anys. A vegades m'aixeco i penso en tot el que he de fer, fins que m'aturo i em dic: "Carulla, que tens una edat, no et posis els patinets que t'estavellaràs". Penso que mentre pots fer les coses, les has de fer. No miro enrere, miro endavant.»

11. «La cultura és sempre la primera que rep. Als poders no els interessa que el poble sigui culte, perquè un poble culte és un poble exigent, menys manipulable. Això és un mal de tots els governs, potser els d'esquerres estan més a favor de la cultura, però sempre que no els passi pel damunt.»

12. «No entenc les actrius que els molesta que les reconeixin pel carrer i els diguin coses, es podrien haver dedicat a una altra professió. Si tu tries estar a l'aparador, no et pots queixar quan la gent et coneix i té il·lusió per saludar-te, em sembla aberrant.»

13. «He tingut molta sort. Hi ha gent amb els mateixos mèrits que jo que no han aconseguit arribar on he arribat. Conec gent molt bona que s'està a casa seva, sense treballar. Si més no, tinc la tranquil·litat de pensar que no sóc una mediocre que pren la feina a ningú, sóc una bona actriu que faig la meva feina honestament. M'indigna quan veig gent mediocre que té feina gràcies a un parent o a un partit polític.»

14. «Em faria molta por la mort si fos creient, em preguntaria si he sigut prou bona per anar al cel. Però no crec ni en el cel ni en l'infern ni en el purgatori. El cel, l'infern i el purgatori són en aquesta vida. Jo he viscut al cel, en alguns moments una mica socarrimada, però he viscut al cel.»

Declaracions extretes de l'entrevista feta per Eva Piquer i publicada en el llibre Catorze de cara al 2014. (<http://evapiquer.cat/2014/02/catorze-de-cara-al-2014/>)

Foto: Teatre Romea